

13 Ιουλίου 1793

### Η δολοφονία του Μαρά

Ο Ζαν Πολ Μαρά γεννήθηκε το 1744 στη Γαλλία και σπούδασε φυσικές επιστήμες, ιατρική και φιλοσοφία στο Παρίσι και στο Λονδίνο. Στο Λονδίνο δημοσίευσε το «Φιλοσοφικό δοκίμιο για τον άνθρωπο» (1773) και τη μελέτη «Οι αλυσίδες της δουλείας» (1774), ενώ στην Ακαδημία Επιστημών του Παρισιού υπέβαλε υπόμνημα με τίτλο «Ανακαλύψεις για το πυρ, τον ηλεκτρισμό και το φως».

Όταν ξέσπασε η γαλλική επανάσταση, ο Μαρά τάχθηκε υπέρ της με κάθε τρόπο διεύρυνσης των δικαιωμάτων των πολιτών και εξέδωσε την εφημερίδα «Ο φίλος του λαού». Μόνιμο σύνθημά του ήταν «να εξοντωθεί κάθε εκμεταλλευτής του λαού». Όταν φυγαδεύτηκε προσωρινά ο Λουδοβίκος ΙΣΤ', ο Μαρά στράφηκε εναντίον των Γιρονδίνων (της δεξιάς πτέρυγας των αστών), με αποτέλεσμα να διωχθεί και να κλείσει την εφημερίδα. Όμως, το 1792, εκλέχτηκε μέλος της κομμούνας και εξέδωσε την «Εφημερίδα της Γαλλικής Δημοκρατίας», πρωτοστατώντας στην επαναστατική τρομοκρατία και ζητώντας να κατοχυρωθούν τα δικαιώματα των εργαζομένων. Η αρθρογραφία του επέσπευσε την εισαγωγή σε δίκη και τον αποκεφαλισμό του Λουδοβίκου ΙΣΤ', παρά την αντίθετη ψήφο των Γιρονδίνων. Οι Γιρονδίνοι τον κατηγορήσαν και τον πέρασαν από δίκη στην οποία αθώωθηκε με ομόφωνη απόφαση των δικαστών. Το ακροατήριο τον αποθέωσε. Η δίκη αυτή ήταν και η αρχή του τέλους για τους Γιρονδίνους. Την άνοιξη του 1793, νικήθηκαν από τους ορεινούς ή Ιακωβίνους (την αριστερή πτέρυγα στη συνέλευση). Στις 2 Ιουνίου, κάτω από την πίεση 80.000 οπλισμένων, ψηφίστηκε η προγραφή 29 ηγετών των Γιρονδίνων: Άλλοι κατατομήθηκαν και άλλοι αυτοκτόνησαν. Η ημέρα αυτή θεωρήθηκε ορόσημο για τη νίκη των αβράκωτων κατά των αστών.

Όμως, ο θρίαμβος του Μαρά δεν έμεινε χωρίς συνέπειες. Γιρονδίνοι και βασιλόφρονες συνασπίστηκαν κατά των ορεινών, ένα εκστρατευτικό σώμα ξεκίνησε από την Καέν κατά του Παρισιού και, στο εξωτερικό, ένας συνασπισμός κρατών άρχισε να συγκροτείται κατά της Γαλλίας. Ο εξωτερικός εχθρός αργούσε να εκδηλωθεί, δίνοντας στην επανάσταση καιρό να οργανωθεί και να τον αντιμετωπίσει. Οι Γιρονδίνοι κι οι βασιλόφρονες νικήθηκαν. Αλλά

και για τον Μαρά, η ώρα του τέλους πλησίαζε.

Η Σαρλότ Κορντέ ντ' Αρμάν ήταν 25 χρόνων, στα 1793. Οι μαρτυρίες που υπάρχουν, την περιγράφουν ως υστερική και διανοητικά ανώμαλη. Έζησε από κοντά την εξέγερση των Γιρονδίνων της Καέν. Ξεκίνησε κι αυτή για το Παρίσι αλλά με πιο συγκεκριμένο στόχο. Στις 13 Ιουλίου 1793, μπήκε στο σπίτι του Μαρά, τον βρήκε να κάνει μπάνιο και τον μαχαίρωσε. Όταν τη συνέλαβαν, είπε πως τον σκότωσε εκδικούμενη για το κακό που εκείνος έκανε στους Γιρονδίνους. Δικάστηκε και αποκεφαλίστηκε τον ίδιο χρόνο. Στις 5 Σεπτεμβρίου 1793, άρχιζε στη Γαλλία η περίοδος της τρομοκρατίας.

1822: Η στρατιά του Δράμαλη μπαίνει στο Άργος, ενώ γύρω της κλείνει οριστικά η λαβίδα του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη.

1841: Οι μεγάλες Ευρωπαϊκές Δυνάμεις υπογράφουν συνθήκη για την εδαφική ακεραιότητα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Με την ίδια συνθήκη απαγορεύτηκε στα πολεμικά πλοία να περνούν τα στενά του Βοσπόρου και τα Δαρδανέλια σε καιρό ειρήνης.

1878: Με την υπογραφή της Συνθήκης του Βερολίνου, διαμελίζεται το ευρωπαϊκό τμήμα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Ο Καύκασος παραδίδεται στη Ρωσία και οι Βοσνία και Ερζεγοβίνη στην Αυστρία. Η Ρουμανία ανεξαρτητοποιείται, ενώ επιβεβαιώνεται το δικαίωμα της Βρετανίας για κατοχή στην Κύπρο.

1943: Η μεγαλύτερη στην ιστορία μάχη με τανκς παίρνει τέλος με την Γερμανία να έχει ηττηθεί από την Ρωσία στο Κουρκς, νότια της Μόσχας. Σχεδόν 6.000 τανκς μετέχουν με τα 2.900 να τίθενται εκτός μάχης. Τουλάχιστον 230.000 άνθρωποι σκοτώνονται.

1944: Η 7η ταξιαρχία του ΕΛΑΣ αρχίζει την επίθεση στην Αμφιλοχία. Θα την πάρει τρεις μέρες αργότερα.

1944: Ο ρωσικός στρατός κυριεύει την Βίλνα, πρωτεύουσα της Λιθουανίας.

1960: Ο Τζον Φιτζέραλντ Κένεντι κερδίζει την υποψηφιότητα του Δημοκρατικού κόμματος για την προεδρία των ΗΠΑ, νικώντας τον γερουσιαστή Λίντον Τζόνσον.

1992: Αναλαμβάνει την πρωθυπουργία του Ισραήλ ο Γιτζάκ Ράμπιν, ο οποίος προσφέρεται να επισκεφθεί τις χώρες των εχθρών του, προς αναζήτηση ειρήνης στη Μέση Ανατολή.

2004: Με απόφαση της κεντρικής επιτροπής του, το ΔΗΚΚΙ αναστέλλει τη λειτουργία του.

2006: Το Ισραήλ επιβάλλει αποκλεισμό του Λιβάνου από αέρα και θάλασσα, αεροπλάνα του βομβαρδίζουν τη Βηρυτό και άλλα καταστρέφουν ολοσχερώς το κτίριο του υπουργείου Εξωτερικών της Παλαιστινιακής Αρχής. Περίπου τριάντα Παλαιστίνιοι σκοτώνονται (πάνω από δέκα παιδιά) αλλά και το Ισραήλ μετρά επτά στρατιώτες του νεκρούς. Στόχος του, όπως ανακοίνωσε το Ισραήλ, είναι η εκμηδένιση της οργάνωσης Χεζμπολάχ.

2015: Λήγει το πρωί και μετά από 17 ώρες συνεδρίασης η σύνοδος κορυφής των ηγετών της ευρωζώνης με την έγκριση τρίτου μνημονίου (ύψους μέχρι 86 δισεκατομμυρίων ευρώ) για την Ελλάδα, με την προϋπόθεση εφαρμογής πολύ σκληρών μέτρων, μερικά από τα οποία ζητήθηκε να ψηφιστούν στις επόμενες 48 ώρες.

2016: Η 59χρονη συντηρητική Τερέζα Μέιρ γίνεται η δεύτερη (μετά την Μάργκαρετ Θάτσερ) γυναίκα πρωθυπουργός της Βρετανίας. Διαδέχεται τον Ντέιβιντ Κάμερον που παραιτήθηκε μετά το αποτέλεσμα στο δημοψήφισμα της 23<sup>ης</sup> Ιουνίου υπέρ της εξόδου της χώρας από την Ε.Ε.

### Η 13<sup>η</sup> Ιουλίου στον πολιτισμό

13 Ιουλίου 1837

#### Η Βικτορία στο Μπάκιγχαμ

Ο λαομίσητος Γεώργιος Δ΄ της Αγγλίας πέθανε στις 26 Ιουνίου 1830. Νέος στέφθηκε ο Γουλιέλμος Δ΄ που είχε κληρονομήσει όλα τα ελαττώματα του μακαρίτη και κανένα από τα ελάχιστα προτερήματά του. Το μεταρρυθμιστικό πνεύμα της Γαλλίας πέρασε και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Οι εκλογικές περιφέρειες αναδιοργανώθηκαν και 143 βουλευτικές έδρες αφαιρέθηκαν από περιοχές όπου οι αριστοκράτες έκαναν ό,τι ήθελαν και «μεταφέρθηκαν» σε αστικές. Η επόμενη Βουλή ψήφισε την απελευθέρωση των δούλων στις αγγλικές αποικίες (30 Αυγούστου 1834). Περίπου 770.280 σκλάβοι απελευθερώθηκαν. Στην ίδια την Αγγλία, η δουλεία είχε καταργηθεί από τις 25 Μαρτίου του 1807. Ο θάνατος του βασιλιά, στις 20 Ιουνίου του 1837, περίπου γιορτάστηκε. Στον θρόνο ανέβαινε η 18χρονη ανιψιά του Γουλιέλμου Δ΄, η πριγκίπισσα Βικτορία. Από τις 13 Ιουλίου 1837, εγκαίνιασε ως βασιλική κατοικία τα ανάκτορα του Μπάκιγχαμ. Συνομήλικός της, ο δούκας της Σαξονίας Αλβέρτος την παντρεύτηκε στα 1840. Απέκτησαν εννέα παιδιά, έξι κορίτσια και τρία αγόρια. Ο πριγκίπας Αλβέρτος θεωρήθηκε ως ο καλύτερος βασιλικός σύμβουλος που συχνά την επηρέασε θετικά σε κρίσιμες αποφάσεις. Η ζωή τους ως ζευγάρι υπήρξε υποδειγματική. Ο Αλβέρτος πέθανε στις 14 Δεκεμβρίου του 1861, στον πύργο του Ουίνδσορ, από τυφοειδή πυρετό. Η βασίλισσα έζησε σαράντα ακόμα χρόνια. Όταν πέθανε, στις 22 Ιανουαρίου του 1901, σε ηλικία 82 χρόνων, το βασίλειο είχε σε σχέση με όταν ενθρονίστηκε, διπλάσιο πληθυσμό, τριπλάσιο πλούτο, εξαπλάσιο εμπόριο. Και η αγγλική κυριαρχία κάλυπτε το ένα τέταρτο της επιφάνειας της γης.

Ήταν η εποχή της απροκάλυπτης αποικιοκρατίας στην πιο εκτεταμένη μορφή της. Με τον αγγλικό ιμπεριαλισμό πρωτοπόρο σε όλα τα επίπεδα. Είτε με ιδιωτικές εταιρείες όπως στην περίπτωση των Ινδιών, είτε μέσω εξερευνητών, όπως στην Αφρική, είτε με τα κατακτητικά στρατεύματα. Η επίκληση «Κυβέρνα, Βρετανία» είχε αποκτήσει ουσιαστικό

περιεχόμενο.

Στην ίδια την Αγγλία, η «Βικτοριανή Εποχή», όπως τρεις αιώνες νωρίτερα η «ελισαβετιανή», οριοθετούσε στιλ, τρόπο ζωής, μόδα και κουλτούρα. Και απύθμενη υποκρισία.

1930: Ξεκινά στο Μοντεβίντεο της Ουρουγουάης ο πρώτη διοργάνωση για το παγκόσμιο κύπελλο ποδοσφαίρου, με τη συμμετοχή 13 ομάδων. Στον εναρκτήριο αγώνα, η Γαλλία νικά το Μεξικό 4 – 1.

1977: Γενική βλάβη στην ηλεκτροδότηση στις 9.34 μ.μ. δημιουργεί μπλακ άουτ σε όλη τη Νέα Υόρκη. Η μαζική αναστάτωση είχε ως αποτέλεσμα να γίνουν ληστείες. Η αστυνομία συνέλαβε τουλάχιστον 3.000 λαφυραγωγούς. Εννιά μήνες αργότερα, ανακοινώθηκε υπέρμετρη αύξηση των γεννήσεων.

1996: Τουλάχιστον μισό εκατομμύριο οπαδοί της ρέιβ χορεύουν στους ρυθμούς της μουσικής τέκνο, κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ «Παρέλαση της Αγάπης», δημιουργώντας μια από τις μεγαλύτερες λαϊκές συγκεντρώσεις στην μεταπολεμική ιστορία του Βερολίνου.

2014: Νικώντας στην παράταση του τελικού την Αργεντινή 1 - 0, η Γερμανία ανακηρύσσεται

παγκόσμια πρωταθλήτρια στο ποδόσφαιρο, για τέταρτη φορά στην ιστορία της (πρώτη μετά την ένωση των δυο Γερμανιών σε μια κρατική οντότητα).